

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
НАРОДНА СКУПШТИНА
Посланичка група СРПСКИ ПОКРЕТ ДВЕРИ – ПАТРИОТСКИ БЛОК
3. новембар 2022. године
Београд

ПРЕДСЕДНИКУ
НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

На основу члана 107. став 1. Устава Републике Србије, члана 40. став 1. тачка 1) Закона о Народној скупштини („Сл. гласник РС”, 9/2010) и чланова 150. ст. 1, 190. ст. 1 Пословника Народне скупштине, подносимо **ДЕКЛАРАЦИЈУ О ОСУДИ ЗЛОЧИНА ТОТАЛИТАРНОГ КОМУНИСТИЧКОГ РЕЖИМА**, с предлогом да се узме у претрес.

Народни посланици:

Бошко Обрадовић

Мр Иван Костић

Борко Пушкић

Милован Јаковљевић

Проф. др Тамара Миленковић
Керковић

Радмила Васић

ПРЕДЛОГ

На основу одредби Устава Републике Србије,

У складу са:

Универзалном декларацијом о људским правима из 1948. године,

Резолуцијом Парламентарне скупштине Савета Европе бр. 1096 из 1996. године (чл. 8-10),

Резолуцијом Парламентарне скупштине Савета Европе бр. 1481 из 2006. године,

Позивајући се на Декларацију Народне скупштине Републике Србије о осуди аката против цивилног мађарског становништва у Војводини током 1944. и 1945. године,

Народна скупштина Републике Србије на седници одржаној ..... 2022. године, доноси

ДЕКЛАРАЦИЈУ О ОСУДИ ЗЛОЧИНА ТОТАЛИТАРНОГ КОМУНИСТИЧКОГ РЕЖИМА

1. Народна скупштина осуђује злочине над српским народом, извршене од стране тоталитарног комунистичког режима на територији бивше Југославије крајем и после Другог светског рата.
2. Народна скупштина изражава уверење да је осуда комунистичких злочина насушна потреба српског друштва.
3. Народна скупштина сматра да Влада треба да пружи сву помоћ научницима који се баве истраживањима комунистичких злочина да дођу до свих релевантних информација, посебно о локацијама тајних гробница.
4. Народна скупштина сматра да треба да се откопају све тајне гробнице и жртве сахране у складу са вером и традицијом.
5. Народна скупштина сматра да је потребно да се отворе за јавност досијеи тајних служби за наведени период.
6. Народна скупштина сматра да треба да се врати имовина свима којима је одузета од стране комунистичких власти због идеолошке нетрпељивости.
7. Народна скупштина сматра да треба да се изврши судска рехабилитација свих невино осуђених и убијених од стране тоталитарног комунистичког режима.
8. Народна скупштина сматра да у свим градовима где је било масовних гробница треба да се подигну споменици онима који су невино пострадали од стране тоталитарног комунистичког режима.

9. Народна скупштина изражава јасан и одлучан став да је неопходно да се јавност упозна са комунистичким злочинима преко средстава јавног информисања.
10. Народна скупштина позива на национално помирење поштовалаца свих зараћених страна у грађанском рату 1941-1945. године.

ПРЕДСЕДНИК
НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

У Београду, _____ 2022. године

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ДЕКЛАРАЦИЈЕ

Уставни основ за доношење ове декларације садржан је у члану 99. став 1. тачка 7. и став 3. Устава Републике Србије, којим је прописано да Народна скупштина Републике Србије доноси законе и друге опште акте из надлежности Републике Србије и да врши и друге послове одређене Уставом и законом, као и у члану 8. став 1. Закона о Народној скупштини (Сл. гласник РС, број 9/10), којим је прописано да Народна скупштина доноси и декларације.

II РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ДЕКЛАРАЦИЈЕ

Српски народ је током Другог светског рата био подељен на више зараћених страна. Грађански рат је однео много живота, многе куће су „завијене у црно“, многа имања су нестала у ратним страхотама. Братоубилачки рат је толико поделио народ да су се последице осећале деценијама касније, а виде се и данас. Након рата, владајућа Комунистичка партија је преко школског система и медија ширила једнострану пропаганду о злочинима антикомунистичких формација, често измишљену и поткрепљену квазинаучним радовима идеолошки острашћене историографије. Тако су генерације грађана биле изложене неистинама о ратним збивањима, а остале ускраћене за информације о многим злочинима које су починили припадници победничке војне формације коју су предводили комунисти.

По савременим истраживањима уважених научника историчара, припадници Комунистичке партије Југославије починили су велике злочине над српским народом крајем и после Другог светског рата. До сада је научно доказано да је око 60.000 људи убијено на територији Србије крајем рата и у првим годинама после рата, без права на суђење или након осуде на монтираним судским процесима. Они су често сахрањивани у масовним гробницама, без верских обреда и ознака. Њихове породице нису могле да им дођу на сахрану нити да им обилазе гробна места. Касније су њихови супружници и потомци преживљавали велика страдања.

Сматрамо да је дошло време да се највише законодавно тело изјасни о страшним злочинима који су у име идеологије и револуције почињени над невинима. Овим гестом би се донекле исправила историјска неправда, жртве би добиле делимичну сатисфакцију, а читаво

друштво би било ослобођено тешког терета неправде. Откривањем тајних масовних гробница и достојним сахрањивањем жртава, а затим и пригодним обележавањем споменичким обележјима, био би испуњен цивилизацијски задатак наше генерације. Судском рехабилитацијом жртава и враћањем имовине одузете револуционарним насиљем, српско друштво би потврдило да у држави постоји правни поредак у пуном обиму. И коначно, све ово не би било довољно да се задовоље норме Истине, ако шира јавност не би била информисана о злочнима комуниста на великим медијима, кроз научне емисије и уметничке радове. Ова и наредне генерације морају да се васпитавају на истини, како се страшни злочини никада више не би поновили. Потпуно откривање истине о злочинима помогло би националном помирењу поштовалаца свих војних формација у грађанском рату 1941-1945. године.

III ПРОЦЕНА ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА ПОТРЕБНИХ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ДЕКЛАРАЦИЈЕ

За спровођење ове декларације нису потребна додатна финансијска средства у буџету Републике Србије.